

تاریخچه شوراهای شهر و محلات در سنندج

فهرتی کلاه قوچی

نهم اسفند ماه هشتاد و شش

مقدمه - زمینه های جنبش شورائی در سال ۵۷ در کردستان بخصوص در شهر سنندج. باوجود آمدن شرایط تاریخی دردل مبارزات خودجوش و متاثر از اعتراضات و ناراضیتهای مردم ایران برای سرنگونی حکومت دیکتاتوری پهلوی. و درتداوم آن سرکوبگری رژیم اسلامی تا سال ۵۹ در کردستان مد بررسی و ارزیابی این مقاله میباشد و نوشته مذکور در محدوده شوراهای سنندج میباشد.

پروسه چگونگی شکل گیری شوراهای شهر و محلات سنندج:

- اولین زمینه مجامع عمومی وگردهماییهای مردمی در محلات سنندج در سال ۵۷ قبل از سرنگونی شاه.
- جنبش شورای در کردستان بعنوان یکی از فاکتورهای اساسی و رادیکال در نوروز خونین ۵۷ سنندج و تحمیل شورای شهر به حکومت اسلامی ایران.
- حمله ۲۸ مرداد ۵۸ به کردستان و فرمان ننگین مجدد خمینی و بنی صدر و هم پالیکی ها ایشان.
- و باز پس گیری مجدد شهرها و مناطق آزاد شده در پائیز همین سال ۵۸- تحمیل عقب نشینی در
- سازمان یابی شوراهای محلات سنندج و چگونگی ۶ ماه فعالیت و حاکمیت مردمی و خلع ید از ارگانهای دولتی و سرکوبگر رژیم اسلامی. تا بهار ۵۹
- ارزیابی از شوراهای و نقش سازمانهایی سیاسی در این رابطه.
- در کردستان با زمینه های قبلی و مبارزات خودبخودی در شهرهای ایران بر علیه حکومت پهلوی در سال ۵۷ توانست با اندکی تاخیر به صفوف سرتاسری تا آستانه سرنگونی رژیم شاه مشارکت نماید. و هم زمان با مبارزات و اعتراضات روزانه در مقابله با ارگانهای پلیسی و سرکوبگرشاهی صفوف مترقی و رادیکال خود را از جریانات اسلامی مثل حسینیه ارشادها و عوامل مرتجع محلی مفتی زادهها بخصوص در سنندج جدا نماید.
- و زمینه ساز فضای فعالیتهای مترقی و رادیکال گردند. و با شرکت در مجامع عمومی شبانه در محلات را به کانونهای مبارزات دفاعی و تعرضی مبدل نمایند. که ضمن شرکت وسیع روزانه و اعتراضی مردم توانستند- امنیت و کنترل شبانه محلات و شهر و کنترل بر مراکز پخش و فروش نفت مصرفی را بدست گیرند و به رژیم شاه تحمیل نمودند.
- با تحمیل این درخواست. این پیروزی مهمی در پیوند فعالین رادیکال و مترقی در میان مردم محلات و شهر سنندج در ایجاد اعتماد بنفس و پیشروی های بعدی بود. که پایه گذار گامهای بعدی ترو تحمیل شورای شهر و محلات سنندج در نوروز خونین را به ارمغان آورد.
- برخلاف گذشتههای تاریخ کردستان و حتی در ایران با سرکار آمدن حکومت اسلامی در کوتاه مدت جنبشها مورد سرکوب واقع میگردد. اما جنبش در کردستان با اتکا به جنبش های اجتماعی همانند شوراهای و اتحادیه های دهقانان و کانونها

و مبارزات مسلحانه توده ای و جریانات رادیکال و چپ ۳ سال در جامعه کردستان حضور بالفعل خود را با مطالبات از پائین جامعه را ولو کوتاه مدت به رژیم اسلامی بدونه هیچ توهم و تزلزلی تحمیل نمود.

با سقوط و سرنگونی حکومت پهلوی و فرار شاه از ایران و قیام مردم و حمله به مراکز نظامی و پادگانها و کلانتریها و ساواک بدلیل ناتوانی و عدم الترناتیو انقلابی در ایران موجب شد که جریانات اسلامی و سرمایه داری بتوانند با کمک و توطئه های امپریالیستی و طرح گواد لوپ انقلاب مردم ایران را ناکام و به سرکوب بکشانند. و با ایجاد فضایی توهم و جذب اپوزسیونهای رنگارنگ و ارتجاعی به حفظ نهادهای سرکوبگر شاه و در تداوم آن به سرکوب بپردازند.

اما در کردستان بدلیل عدم حضور کافی الترناتیو اسلامی و مرزبندی با این جریانات اسلامی توانستند بدون توهم ضمن خلع سلاح مراکز نظامی شاهنشاهی همانند کلانتریها و پاسگاهها و ساواک مجسمه ها را نیز پائین بکشند و با سرکار آمدن رژیم اسلامی نمونتا با اکثرات آرابجز جریانات ارتجاع محلی و قدیم فئودال و شیوخ در کردستان به رژیم اسلامی رای نه هم بدهند.

با ایجاد گشایش جدیدی از مبارزات مردم کردستان که از زمینه های گذشته رنج ستمهای ملی و طبقاتی موجود بود. و با سرکار آمدن جمهوری اسلامی کار مبارزاتی مردم کردستان را دو چندان دشوارتر کرد. و این درس و تجارب ارزنده را در عدم توهم و خوشباوری به دو رژیم در کردستان راباید مد نظر داشت. و بگفته زنده یار فواد سلطانی خلق کرد در بوته آزمایش و سربلندانه از این مسیر باید عبور کرد.

با مسلح شدن مردم و روشنفکران و کارگران و زحمتکشان کردستان در شهر و روستا ها در مجامع عمومی و ارگانها در محل کار و زیست بود. که در سر آغاز قیام و بعد از سرنگونی رژیم شاه که حکومت تازه بدوران رسیده اسلامی در اسفند ماه ۵۷ با همیاری مرتجعین حسینییه ارشاد و مفتی زاده و ارتش و سپاه در پادگان سنندج تدارک حمله را آماده نموده. و با ویراژ فانتومهای نظامی و شکستن دیوارهای صوتی و خمپاره باران شهر بیدفاع سنندج خاطره های ویتنام و حمله آلمان نازی را تداومی نمودند. و صدها کشته و مجروح و هزاران آواره بی خانه و کاشانه را بجای گذاشت... و نوروز خونین سنندج در تاریخ جنایات حکومت اسلامی ثبت گردید.

نوروز خونین سنندج:

باتوطئه های جریانات اسلامی و ارتجاعی همچون حسینییه ارشاد و کلاس قرآن مفتی زاده و ایجاد دو کمیته در سنندج و راه اندازی اختلافات کاذب و مسلح شدن آنها توسط رژیم از طریق پادگان سنندج برای سرکوب و به انحراف کشیدن مسیر رادیکال جنبش و تسلط بر اوضاع کردستان بود. که تلاش و شروع به سنگ اندازی و تبلیغات مسموم کننده بر علیه مطالبات مردم و ایجاد فضای متشنج برای زمینه های حمله رژیم به کردستان را مهیا کردند. چون مردم کردستان بخصوص شهر سنندج قبل از سرنگونی شاه صف خودشان را از این جریانات اسلامی و ارتجاعی جدا کرده و متوهم نبودند.

با شروع اولین حمله فانتومها و خمپاره باران شهر و ایجاد کمیته موقت انقلابی شهر به سخنگوی زنده یاد صدیق کمانگر بود. که فراخوان دفاع و مقابله ضروری تر و شوراهای و مجامع عمومی تشکیل شد و تمامی ورودی و خروجی شهر و داخل شهر سنگر بندی و به تصرف مردم درآمد. و عواملین اسلامی و جاشهای مفتی زاده بداخل پادگان و باشگاه

افسران گریختند. و در مقابل مردم شهر سنگر گرفتند. و شوراهای محلات با سازماندهی کمیته های امداد و حمل و نقل و تدارکات و مصادره آذوقه و خواربار دولتی و وسائط نقلیه توانستند خدمات شایانی ارائه دهند.

با اعلام آتش بش به رژیم از طرف شورای موقت انقلاب سنندج و نه پذیرفتن آن از طرف رژیم. و تداوم جنگ تحمیلی در شهر بود. که مردم پادگان ژاندرمیری را به محاصره در آوردند و انبارهای تسلیحاتی را مصادره و سربازان اسیر را به شوراهای محلات منتقل و روانه شهر هایشان می نمودند. و رژیم را وادار بقبول آتش بس نمودند.

در تاریخ ۱-۱-۵۸ بنا به درخواست شورای موقت انقلاب سنندج از رادیو سنندج و اعلام آتش بس و مذاکراتی با هیئت نمایندگی رژیم. طالقانی و فروهرها شورای شهر سنندج به رژیم تحمیل گردید. اما مردم سنندج در مورد شرکت مفتی زاده در انتخابات شهر اعتراض نمودند که باید محاکمه و طرد گردد.

که متأسفانه به این خواست توجه نشد. که در امر انتخابات عملاً این جریان مرتجع با مظفر پرتوما نماینده تحمیلی رژیم با تقلب و کار شکنی در امر انتخابات و حمله نظامی به حوضه های رای گیری و ضرب و شتم مردم پرداختند. و چند نفر از افراد مفتی زاده و کلاس قران که از طرف مردم منفور هم بودند با رای اضافی و تقلب در شمار آرا به شورا شهر تحمیل نمودند. و یکی از دلایل های پیش نرفتن برنامه شورای سنندج که تلاش در اولویت دادن شهر در حاکمیت مستقیم مردم در امور امنیتی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی که برنامه کاندیدها بود و اکثریت رای شهر را جلب نمودند. کار شکنی عوامل ارتجاعی مفتی زاده و استانداری و سپاه و ارتش بودند که مجدداً زمینه های حمله ۲۸ مرداد ۵۸ و فرمان ننگین خمینی و حمایت هم پالگی هایشان مثل بنی صدر، مجاهدین، نهضت آزادی، جبهه ملی و حزب توده و بعداً اکثریت و... را فراهم کردند که اینها بی شرمانه مردم کردستان و سازمانهای مردمی را جنگ افروز قلمداد کردند که این گستاخی ها در اذهان تاریخ فراموش نمی شود و بی جواب نمانده و نمی ماند.

با این فضا نمایندگان رادیکال و مترقی شورای سنندج منتخب واقعی مردم قهرمان سنندج با این اسامی معرفی شدند. که این اسامی را فقط بیاد دارم

- ۱- یوسف اردلان ۲- ملا محمود آهنگر ۳- فریده قریشی ۴- جبار آریا نژاد ۵- جلیل معین افشار ۶- محمد مای
- ۷- باقر نبوی ۸- خلیل حواری نسب ۹- خلیل یوسف زمانی ۱۰- عبدالله بابان ۱۱- مهدی فاطمی ۱۲- عماد سید زاهدی
- ۱۳- عباس کریمی ۱۴- احمد خلیقی ۱۵- ارسلان پورقباد ۱۶- ابراهیم شاه غیبی و...

حمله مجدد ۲۸ مرداد ۵۸ رژیم به کردستان:

با سپری شدن نوروز خونین در ۵۸ و تحمیل شورای شهر سنندج به رژیم اسلامی. سنندج مرکز ثقل تحولات در کردستان گردید. که زمینه آزادی فعالیت سازمانها و جمعیت ها و تشکلهای و شوراهای شهرها بطور علنی متأثر از سنندج گسترش یافت. بطوریکه در مقابل سنگ اندازیهای رژیم در مقابل این پیشرویها که غیر قابل تحمل بود و توسط عمال مزدور در منطقه همانند مفتی زاده ها و شیوخ و قدیم فئودالهای منطقه و ارتش و سپاه و حتی قیاده موقت را سازمان دادند و در حمله به جمعیتها و شوراهای و اتحادیه ها و ایجاد فضای نا امن و ضرب و شتم مردم و زدیهای شبانه و حتی به گردنه گیری هم متوسل شدند. که در مقابل این جنبش با حفظ هوشیاری و تجارب کافی از ماهیت جنایتکارانه دو رژیم پهلوی و اسلامی یکایک این دسیسه ها با حفظ دستاوردهای بدست آمده را مقابله و پاسخ میدادند. و این عرصه از رادیکالیسم مخصوص

در جنوب کردستان چشم گیرتر بود. زیر پوشش بودن شهرهای شورائی. و مصادره هزاران هکتار زمین توسط اتحادیه دهقانان و مسلح شدن مردم کردستان و حرکت اعتراضی کوچ اجباری میوان و حضور چشمگیروبی سابقه زنان و... صدها موارد از دستاوردهای این جنبش که تنها این مختصر جوابگو نیست و کتابها و مقالات متعددی رامی طلبد. که بالا بودن ظرفیت و پتانسیل قوی مطالبات از پائین این جنبش و نقش جریانات رادیکال و چپ پیوندی اجتماعی یافته. همانندکومه له که از رشد و نفوذ اجتماعی قطب چپ مطالبات جامعه کردستان برخوردار گردید.

در مجموع فضای دوگانه موجود در کردستان و ترس رژیم از گسترش مبارزات مردم کردستان که از حمایتهای مترقی خواهانه جریانات مترقی ایرانی در نوروز خونین سنندج در ارسال کمک های انسانی و امداد و تدارکاتی نمودند. بنا بر این رژیم اسلامی نه تنها از زیر وعده و وعید های توخالی شان خالی کرد و حتی مذاکرات و هیئت نمایندگی های مردم کرد را نپذیرفت مجدداً ساز و کار حمله ۲۸ مرداد ۵۸ را به کردستان با فرمان خمینی و بنی صدر را صادر کردند. با گسترش یورش مغول وار به شهرپاوه و کامیاران و سپس سنندج و ایجاد فضای ارعاب و وحشت و بگیر و ببندها و اعدامهای وسیع در کردستان. نتوانست اراده مقاومت مردم را درهم بشکند. و رژیم در محاصره و باطلاحی از اعتراضات وسیع شهرهای کردستان و فعالیت سیاسی و نظامی سازمانها مواجه گردید. و نیروهای نظامی رژیم در داخل شهر و مناطق در مقابل تعرضات خیابانی و حملات مسلحانه مردم و سازمانهای سیاسی تاب و تحمل نیاورده. و کمتر از چند ماه در پائیز ۵۸ رژیم شکست مفتضحانه را نوش جان نمود و مناطق اشغال گرایانه و شهرهای کردستان پیروز ماندند یکی پس از دیگری توسط سازمانهای سیاسی و نظامی هم گام با مردم مجدداً بازتسخیر و آزاد گردیدند.

اعلام موجودیت هیئت موسس شوراهای محلات و فراخوان تشکیل مجدد شوراهای محلات سنندج:

- نقش فعالین شوراها در پروسه پیوند و همکاری دیرینه ای که در زمان شاه بعنوان مبارزین محلات به چهره های شناخته شده و قابل اعتماد و محبوب مردمی در محلات خود مبدل شده بودند. و در هر شرایط دوشا دوش مردم محلات خود که در زمان حکومت پهلوی روزانه به اعتراض و تظاهرات می پرداختند. و شبانه در منازل و اجتماعات محلات کارآگاه گرانه میکردند. و در غم و شادی همدیگر خود را شریک میدانستند. و شبانه در مقابل بگیر و ببند پلیس و ساواک و زدبیهای شبانه با چوب و چماق و کوکتل ملوتف به نگهبانی و حراست از محلات و شهر میپرداختند. و مطالبات مردم محلات خود را برای تامین نفت سوخت روزانه به شرکت نفت تحمیل نموده بودند. و کنترل شعبه های نفت محلات را بدست گرفتن و این نیاز مردم شهر و روستاها راحل نمودند. و در نوروز خونین مسلحانه شهر را بدست گرفتند. و کمک های امدادی و تدارکاتی را سازمان دادند و در انتخابات شورای سنندج پیگرتزین مدافعین انتخابات شدند.

- و مبلغین لایقترین کاندیداها شدند. و در مقابل عوامل مزدورمفتی زاده در انتخابات که میخواستند اخلال کنند مسلح ایستادند. و در مقابل حمله ۲۸ مرداد به شهر سنندج این فعالین در دل مردم شهر حفاظت گردیدند. و در کوتاه مدت با هماهنگی در سایر محلات به سازماندهی اعتراضات وسیع شهری پرداختند و به جبهه سازمانهای نظامی کمکهای انسانی و مالی و تسلیحاتی رساندند. هدف از این یادآوری جایگاه مختصر فعالین جنبش شورائی در رابطه با چگونگی زمینه های فراخوان هیئت موسس شورای محلات است که نکته اساسی رادیکال شوراهای محلات سنندج را توضیح میدهد. مد نظر میباشد. با توجه به این یادآوری از پروسه فعالیت فعالین جنبشهای شورائی و مردمی در سنندج و تجارب

ارزنده آن در پائیز سال ۵۸ در آبانماه بمحض باز پس گیری مجدد شهرهای کردستان و عقب نشینی رژیم اسلامی زمینه دوباره سازمان دهی شوراهای محلات در میان فعالین و مجامع عمومی مطرح شد.

و این در شرایطی بود که هیچکدام از جریانات والخصوص جریانات رادیکال وچپ هم مثل کومه له که از پایگاه اجتماعی خاصی بر خوردار بود و سرسختترین و پیگیرترین مدافع منافع کارگران و زحمتکشانش بودند اما فاقد چشم انداز و برنامه خاص برای دورنمای پیروزی در کردستان بوده و از آن رنج میبرد با توجه به این کمبود فعالین محلات و تجارب ارزنده گذشته و نا کامیهای شورای سنندج در نوروز خونین و بی برنامه گی سازمانهای سیاسی از طرفی و محاصره اقتصادی شدید تر کردستان از طرف رژیم که حاکم بود. و گرانی و ایجاد فضای چندگانه و ضرورت تداوم مطالبات مردم و آمادگی مقابله با رژیم برخلاف نوروز خونین و شورای سنندج که عواملین رژیم و مفتی زاده در شهر حضور علنی نداشتند. باید کار شورا ها و انتظارات مردم را در دخالت مستقیم تر در سرنوشتشان را باید جدی تر گرفت در غیر اینصورت سردرگمی و مایوسی را موجب میشود. و امکانا اختلافات احزاب سیاسی در آینده مردم را در عرصه حضور و نقش شان منزوی نماید و موجب بهره برداری رژیم گردد. اما با حضور فعال مردم در صحنه و نقش جنبش ها و مطالبات از پائین جامعه موجب میشود. که احزاب سیاسی و متعهد مدافع خواست مردم تقویت و سایر جریانات خلاف منافع مردم افشا گردند و نتوانند خلاف مصالح مردم یکه تازی کنند. چون مردم در گذشته و نوروز خونین شاهد ناپی گیری جریانات الخصوص حزب دمکرات کردستان و توهم به رژیم اسلامی بودند.

با این چشم انداز و مباحثات در مجامع عمومی محلات و اولین فراخوان به فعالین منتخب محلات در محله آقازمان انجام گرفت. و در این نشست مرکزی دیمکراتیک از میان فعالین محلات سنندج رابنام هیئت موسس شورای محلات را تصویب نمودند. و تقسیم کار لازم و اهداف و وظایف شوراها و جایگاه احزاب سیاسی و ارگانهای دولتی و ایجاد مراکز شورای و کمیته ها نیز به تصویب و ثبت گردید.

با انتشار اعلام موجودیت هیئت مؤسس شوراهای محلات سنندج و فراخوان سازماندهی شوراهای محلات و اعلام محل دفتر و تلفن در خیابان فردوسی سنندج تمامی مجامع عمومی محلات و کلیه سازمانهای سیاسی همانند کومه له و رزمندگان و پیکار و وحدت کمونیستی. سازمان جریکهای فدائی و سندیکاها و شورای بازاریان و کارمندان و کانون معلمان و زنان و دانش آموزان و. کارگران شهرداری استقبال و پشتیبانی و قول همکاری دادند. بجز حزب دمکرات نه تنها استقبال نکرد بلکه موانع تراشی هم کردند. که در بخش ارزیابی به این موارد می پردازیم.

با توجه به ضرورت ایجاد و سازمان یابی مجدد شوراهای محلات و تدارک و فراخوان آن و استقبال شهر با نظارت مستقیم هیئت موسس و ناظرینی از سازمانها و نهادهای مردمی شهر. انتخابات آزاد و کاملاً دیمکراتیک با شرکت وسیع مردم محلات واجد شرایط سنی از ۱۸ ببالا از طریق مجامع عمومی محل زیست توسط زنان و مردان و جوانان محلات انجام گرفت. و در یکماه ۰۶ تا ۶۵ شورا در محلات شهر اعلام موجودیت و شروع به فعالیت نمودند. و با این تصمیم بزودی با اجرای اولویت ها و برنامههای هماهنگ فضای شهر با دخالت مستقیم مردم از پائین جامعه شهر. تمامی امورات امنیتی و معیشتی و سیاسی به کنترل شوراها درآمد. و خلعید از ارگانهای سرکوبگر و ارگانهای دولتی گردید و تمامی شوراها هماهنگ با ایجاد کمیته های نظامی و عمرانی و تدارکات و امداد و آموزش. شهر را زیر پوشش دخالت گرانه خود قرار دادند. و در ۶ ماه فعالیت شوراها و هماهنگ با هیئت موسس شوراهای محلات و سازمانهای

سیاسی و کنترل بر سازمانهای دولتی در سنجش شوراها توانستند بعنوان سیاست گذار و مجری تصمیمات جامع عمومی اقدامات و فعالیت های کم نظیری را بشرح زیر ابلاغ و اجرا و عملی نمودند .

در زمینه امورات امنیتی :

- ایجاد کمیته نظامی شورای محلات که بعد از مدتی توسط کومه له تقویت و به بنکها و ستاد نظامی شهر سنجش نام گذاری شد.
- کیشک و نگهبانی شابه روزی محلات و کنترل ورودی و خروجی شهر در ارتباط و هماهنگی با سازمانهای سیاسی و نظامی مردمی در شهر.
- سنگربندی و ایجاد باریکادها و کانال بندی در محلات و شهر و کنترل ورودی و خروجیهای شهر برای موارد اضطراری با توجه به تجارب نوروز خونین که این آمده گی در گذشته کمتر پیش بینی شده بود.
- آموزشهای لازم نظامی به افراد واجد صلاحیت در محلات شهر.
- ممنوعیت ورود ارتش و سپاه و نیروهای شهر بانی و ژاندرمری بداخل شهر و دخالت نکردن در امورات امنیتی شهر.
- بازداشت متخلفین ایجاد نا امنی در شهر با تصمیم شوراها و ستاد نظامی شهر.
- سازمانهای سیاسی و نظامی و کارکنان مردمی دوائر دولتی در شهر تصمیمات لازم را در ارتباط با شوراها و هیئت موسس راحمایت و همکاری هماهنگ نمودند.

در زمینه امورات معیشتی و تدارکاتی و نیازمندیهای روزانه:

- ملزم نمودن اداره بازرگانی و شرکت نفت و شهرداری و استانداری و اداره غله و قند و شکر برای تامین نیازمندیهای مردم شهر و حومه با نظارت و کنترل مستقیم نمایندگان شوراها و هماهنگی هیئت موسس که با همکاری این نهادها این نیازمندیها عملی و اجرا شد. برای نمونه اداره بازرگانی خوار و بار مورد نیاز محلات را در اختیار شوراهای محلات برای توزیع قرار میداد . و عادلانه توزیع میگردد.
- کنترل بر قیمت ها و مبارزه با احتکار در هماهنگی با شورای بازاریان و جلوگیری از خروج مواد گوشتی و لبنیات و مواد روزانه که توسط دلالان و محتکرین که صادر و وارد میشد که در این مورد چندین انبار احتکاری حبوبات و سیگار کشف و به قیمت نازل در اختیار مردم قرار گرفت.
- مصادره انبارهای دولتی و توزیع آن در محلات شهر و تامین نیازمندیهای سازمانهای سیاسی و مردمی شهر.
- مصادره وسائط نقلیه دولتی و تامین نیازمندیهای شوراها و اکیپهای امدادی و کمیته های نظامی.
- مصادره خوار و بار چند ستون نظامی که در روستای باوه ریز خلع سلاح شده بود و توزیع آن توسط شورا و بنکها ها.
- ایجاد کار یابی موقت برای کارگران بیکار از طریق فروش مواد ضبط شده و احتکاری مثل سیگار.
- مصادره و توزیع زمینهای اوقاف دولتی در میان مردم بی مسکن در محلات حاشیه نشین شهر توسط شوراهای محلات و هماهنگی و همکاری کارکنان اداره شهرسازی.
- کمکهای تدارکاتی و مالی اهدای و جمع آورنده در محلات سنجش و ارسال برای مردم جنگزده کامیاران و روستاهای ویران شده قارنا و قلاتان توسط هیئت موسس شوراهای محلات در میان این آواره گان توزیع و پیام همبستگی

شوراهای محلات سنندج در اجتماع آنها در اشنویه اعلام گردید.

- اسکان دادن آوارگان جنگی کامیاران در اماکن دولتی و شوراهای محلات.

- ایجاد و بازسازی شرکت تعاونی کارگران شهرداری در خیابان سیروس و آزاد کردن خرید برای عموم مردم شهر

- تامین نیازمندیهای داروی و پزشکی بیمارستانها و اکیپ های امدادی محلات با همکاری کمیسیون پزشکی سنندج و اداره بهداشت. و آموزش مردم شهر.

- تلاش برای ترک اعتیاد و اسکان معتادین شهر در محلات وبنکه ها با نظارت کمیسیون پزشکی.

در زمینه های سیاسی:

- ایجاد فضای سیاسی و آزادی فعالیت شوراهای و آزادی احزاب و سندیکاها و نهادهای مردمی و فعالیت سیاسی و آزادی مطبوعات.

- برقراری امنیت در شهر توسط مردم شهر. و همکاری و هماهنگی سازمانهای مردمی.

- دخالت مستقیم مردم در امورات روزانه و مسائل سیاسی و اجتماعی شهر و گسترش آن در سایر شهرها و روستاهای کردستان و جلب حمایت گسترده.

- شرکت فعال و بسیج شورای محلات در تحصن ۴ ۲ روزه اعتراضی شهر در استانداری سنندج و درخواست خروج فوری سپاه و ارتش مستقر در باشگاه افسران شهر و مشرف بر شهر که ایجاد ناامنی و تیراندازی بمردم شهر را موجب شده بودند.

- نقش فعال و همه جانبه شوراهای در خلع سلاح ستونهای دولتی در روستای باوه رز و حماسه قهرمانانه دفاع ۲۴ روزه بهار سال ۵۹ در مقابل حمله رژیم از نظر بسیج سیاسی و نظامی و کمکهای پشت جبهه ای و تدارکاتی در همکاری با سازمانهای سیاسی در شهر که بدون همکاری شوراهای و بنکه ها امکان مقاومت ۲۴ ساعت هم نبود. که مردم شهر سنندج برای حفظ دستاوردهای موجود بخصوص زنان قهرمان حتی از جانهای خود و عزیزانشان دریغ نکردند که این نیاز مند صدها رمان میباشد که متاسفانه تاکنون یک رمان نیز نگارش نشده تا چه رسد به نوشتن و انتقال این تجارب ارزنده.

- اسکان دادن و پذیرای ۱۱۰۰۰ مهمانان نوروزی در سنندج که از شهرهای ایران به سنندج آمده بودند و بر خلاف تبلیغات رژیم به ضد خود رژیم هم تبدیل شد و شبهای نوروزی آهنگهای همبستگی مردم کردستان و مهمانان آزادیخواه ایران را موجب شد. و توزیع ۵۰۰۰ نسخه از فعالیت شوراهای.

- پشتیبانی شوراهای از خلع سلاح سپاه زرگاری که از عواملین قدیم ساواکی و فئودالها و شیوخ نقش بندی بوده که توسط کومه له خلع سلاح گردیدند.

- مبارزه با پخش مواد مخدر و گردنه گیری و راهزنی که توسط رژیم گسترش میافت و دستگیری و بازداشت آنها و ایجاد دادگاههای مردمی در سالن تختی و خنثی نمودن توطئه های رژیم.

- همبستگی و ارسال کمکهای مالی و تدارکاتی به مردم قتل عام شده روستاهای قارنا و قلاتان در شهر اشنویه توسط نمایندگان هیئت موسس و اعلام همبستگی با مردم شهرهای دیواندره و سقز و بوکان و مهاباد و اشنویه در مسیر

و استقبال مردم از نمایندگان شوراهای سنندج و ایجاد زمینه حول تشکیل شوراهای سرتاسری در کردستان و گسترش انعکاس این همبستگی شوراهای سنندج در صدر خبرنامه های سازمانهای سیاسی مخصوص کومه له منعکس گردید.

- ایجاد اکیپ تدارکاتی در گاوشان بین راه کامیاران و سنندج و ایجاد امکانات پشت جبهه ای برای نیروهای پارتیزان و درگیر با نیروهای رژیم که مانع از پیشروی ستونهای نظامی به شهر سنندج بودند.

- ایجاد کتابخانه عمومی در مراکز محلات شهر.

- احداث لوله کشی آب برای محله عباس آباد با همکاری شوراری این محله و کارکنان شهرداری شهر.

- ایجاد کلاسهای شبانه در محلات فقیرنشین شهر با همکاری کانون معلمان و شواری دانش آموزان شهر و شورای زنان.

- تامین نیازمندیهای بهداشتی شهر با همکاری کارمندان اداره بهداشت و پزشکی شهر.

- برگزاری سمینارهای نمایندگان شوراهای محلات برای هماهنگی و برنامه ریزی و ارزیابی و موانع های عملی با حضور هیئت موسس شورای محلات در سنندج.

- کمک اهدای دارو و پزشکی و همبستگی مردم سنندج قبل از نورز خونین به مردم ترکمن صحرا توسط اکیپ پزشکی به سرپرستی زنده یاد دکتر لطف اله نژادیان و جمعی از کادرهای کومه له که متاسفانه در یک سانحه سقوط ماشین در نزدیکی بیجار اکثرا جان باختند و این ضایعه بزرگی بخصوص برای مردم سنندج بود. یادشان و ادامه راهشان گرامی باد.

ارزیابی از فعالیت شوراها و نقش سازمانهای سیاسی:

- با توجه به دستاوردها و اقدامات انجام شده شوراها و اراده و نقش مردم و فعالین شورای در محدوده تجارب خود بخودی در پروسه مبارزات بر علیه دو رژیم دیکتاتور شاه و جمهوری اسلامی را از مقطع سال ۷۵ تا بهار ۵۹ و جنگ تحمیلی مجدد رژیم اسلامی به کردستان و شهر سنندج که به وقوع پیوست. متاسفانه بدلیل عدم چشم انداز وسیع از چگونگی پیروزی و دور نمای این جنبش در کردستان که جریانات رادیکال و سیاسی در کردستان هم از آن محروم و رنج میبردند. که جنبش شوراها هم از این کمبود بری نبودند. و اساسی ترین دلیل عقب نشینی و شکست جنبش کردستان در این مقطع زمانی و متحمل تسلط سرکوب گرایانه و ملیتاریزه شدن کردستان توسط رژیم گردید.

اما با این محدوده فعالیت و شر ایط زمانی و تاریخی پیش آمده فرصت مناسبی که داشتیم. و در صورت نداشتن کمبود فوق واتکا به این پتانسیل قوی جنبشها و مطالبات جامعه می شد شوراهای سرتاسری در کردستان و یا اتحادیه سرتاسری کارگران و دهقانان و زنان و معلمان و دانش آموزان و کارمندان را با توجه به آمادگی ذهنی و اجتماعی شدن چپ در کردستان را تقویت نمود. همچنان در سنندج و مریوان و کامیاران و سقز و دیواندره بطور نمایان گر بود. یا دورنمای عملی شوراها بجز اعلام پراکنده و خودجوش انجام گرفت. اما توازان بلفعل خواست ها و مطالبات جامعه نمونتا شوراها فقط در محدوده دفاع از آنها و یا منعکس نمودن فعالیت اخباری در نشریات سازمانها اخبار و مدافع صرف این شوراها کافی و جوابگو نباید دانست.

اما این تاریخچه و نقش شوراها با توجه به رنج بردن از کمبودهای مندرجه توانست بعنوان یکی از فاکتورهای مطالبات رادیکال و دخالت گرایانه جامعه از پائین و برای اولین بار در تاریخ مبارزات کردستان ظرفیت تعیین سرنوشت

خویش را ولو موقت به رژیم تحمیل نماید. و قابلیت اتکا به توانای خود سازماندهی توده های مردم را ثابت و تجربه نماید که هیچ تحولی بدون تغییر در مناسبات اقتصادی و سیاسی و اجتماعی بدون سازماندهی از پائین جامعه و نقش پیشروان بدون پیوند اجتماعی ممکن نیست.

و اما اشاراتی به ارزیابی از حزب دمکرات. مردم کردستان بخصوص سنندج پشتیبانی نکردن حزب دمکرات از مردم در فاجعه نوروز خونین سنندج و فرصت طلبی ها و کارشکنی ها در مذاکرات و در امورات شوراها و همکاری نکردن و خلاف مصالح مردم و پنهانی با رژیم اسلامی مذاکره کردن و یا اسکورت ستونهای نظامی در شهر سنندج را که دیدند. و حمله نظامی به دفتر سازمان پیکار و دفاع از قدیم فئودالها و مرتجعین و شیوخ در منطقه و تحمیل جنگ به کومه له و بلاخره دادن رای آری به جمهوری اسلامی و دهها موارد دیگر که مردم کردستان ماهیت حزب دمکرات را مغایر منافع کارگران و زحمتکشان دانسته که خلاف مصالح و مطالبات جامعه کردستان پیش می رفت. مردم با آگاهی و حضور فعال خود توانستند از این پروسه عبور نمایند و دوست و دشمن خود را در مقابل مطالبات خود محک بزنند. و این دستاوردها در آن شرایط و توازن قوا در تاریخ کردستان را ثبت نمایند. این بود گوشه هایی از این تاریخ و تجارب ارزنده نسلی از انسانها که در دفاع از منافع کارگران و زحمتکشان ایستادند. و از هیچ کوشش و تلاشی حتی جانشان دریغ نوزیده و مایه گذاشتند و راهشان ادامه دارد.

من نیز به نوبت خود زمانی از دوران زندگی خود را در جوار این انسانهای مبارز که تحمل شدیدترین مصائب و نا ملایقات جامعه را سر بلندانه مبارزه و پشت سر گذاشتند و عزیزترین کسانشان را در این راه از دست دادن همراه دانسته و درود میفرستم. امیدوارم این نوشته را بعنوان امانتی این جنبش انقلابی با نواقص و کاستیهای آن از من بپذیرند و دست اندرکاران این تاریخ آنرا کامل تر و پر بارتر نمایند و مجاز نیستند کسانی بی مسئولیت به تخریب آن بپردازند. و یا بخواهند بمیل خود بگذشته و آینده این نسل ها تف بنمایند. چون حافظه تاریخ هیچگاه فراموش کار نمی ماند. و درسهای تاریخی این جنبش اثبات نمود. که بدون اتکا به مطالبات بالقوه و نقش اجتماعی توده ها در تغییر و تحولات در مناسبات پائین جامعه. هرالترنا یتوتراشی غیر منافع ستم دیدگان و متوسل شدن به قدرتها توهم میباشد که سرانجام منزوی و منجر به شکست خواهد شد. در نتیجه با علم به اینکه پیروزی دیروزود دارد اما سوخت و ساز نمی پذیرد.

زنده باد سوسیالیسم

با دروهای مجدد

فهتی کلاه قوچی

مورخه ۸۳/۱/۵

سایت آزادی بیان